

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie
De heer dr. K.H.D.M. Dijkhoff
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Binnenhof 22
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070-312 92 00
fax 070-312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 2 oktober 2015
betreft Aanpak vluchtelingen crisis
ons kenmerk 157545.03u

Geachte heer Dijkhoff,

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel / JBZ-raad heeft op 29 september 2015 de Europese aanpak van de vluchtelingen crisis besproken. Zij heeft daarbij betrokken uw brief van 25 september 2015 in reactie op de brief van de commissie van 7 juli 2015 met vragen over de Europese migratieagenda, de van regeringswege aangeboden verslagen van de extra JBZ-Raad van 22 september en van de informele Europese Raad van 23 september 2015, alsmede het pakket van maatregelen op gebied van migratie dat in september jl. door de Europese Commissie is gepubliceerd. De leden van de fracties van de PVV, van GroenLinks en van de SGP hebben hierover de volgende vragen.

Vragen van de leden van de PVV-fractie

1. Diverse recente opinieonderzoeken laten zien dat een groot deel van de Nederlandse bevolking tegen het opvangen van meer vluchtelingen/asielzoekers is en de grenzen per direct wil sluiten. Heeft de regering dit duidelijke gebrek aan draagvlak voor het EU-vluchtelingen/asielbeleid tijdens de onderhandelingen over de herverdeling van asielzoekers in Brussel overgebracht aan de gesprekspartners aldaar? Zo ja, wat was daarop hun reactie? Zo nee, waarom niet?
2. De partijleider en fractievoorzitter van een van de regeringspartijen zei onlangs in een televisie-interview dat er wat hem betreft geen maximum aantal vluchtelingen/asielzoekers is dat Nederland kan/zal opnemen. Deelt de regering dit standpunt? Zo nee, wat is het maximum aantal asielzoekers dat Nederland kan opnemen volgens de regering?
3. De leden van de PVV-fractie hebben grote zorgen over de 'overval tactiek' van het COA en gemeentebesturen, waarbij bewoners niet of slecht dan wel te laat worden geïnformeerd over de komst van een opvanglocatie in hun buurt. Zoals in Vijfhuizen, waar de inwoners op vrijdagmiddag een brief kregen met een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst enkele uren later. Of in Amsterdam-Zuidoost, waar de bewoners pas werden geïnformeerd terwijl de

datum 2 oktober 2015

ons kenmerk 157545.03u

blad 2

asielzoekers al gearriveerd waren bij de opvanglocatie. Waarom kiest de overheid ervoor om voorrang te geven aan de belangen van asielzoekers boven de belangen van de eigen Nederlandse burgers? Wilt u toezeggen het COA en de gemeenten erop te wijzen om zich in elk geval te houden aan de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, de bestaande procedures in acht te nemen en de informatie- en inspraakregels voor burgers te eerbiedigen?

4. Onlangs was er in het AZC in Dronten een massale vechtpartij tussen Syrische moslims en christenen uit Eritrea. Ook in de AZC's in Almelo en Overberg vonden ongeregeldeheden plaats. Inmiddels zinspelen de politievakbonden op het scheiden van etnische en religieuze groepen om de veiligheid te waarborgen en overbelasting van het politieapparaat te voorkomen. Het COA ontkent echter stellig dat ze signalen heeft dat er religieuze spanningen zijn tussen verschillende groepen asielzoekers onderling. Volgens de leden van de PVV-fractie toont dit aan dat het COA volstrekt wereldvreemd is en ongeschikt om de orde en veiligheid te waarborgen in de AZC's. Is de regering, net als het COA, van oordeel dat de veldslagen in AZC's niks te maken hebben met de islamitische achtergrond van een groot deel van de asielzoekers? Zo ja, waar baseert zij dat op?

5. Voor de acute noodopvang van de enorme instroom aan asielzoekers worden sporters verjaagd uit sporthallen, studenten hun woningen uitgezet en tentenkampen uit de grond gestampt in natuurgebieden. Dit zorgt voor enorme onrust en onvrede in de samenleving. Zou u willen ingaan op deze –gerechtvaardigde– gevoelens van onrust en onvrede die leven bij een groot deel van de Nederlandse bevolking? En zou u een iets ruimhartiger antwoord kunnen geven dan uw recente reactie in de media waarvan de strekking was: 'het is even schrikken maar het went wel'?

Vragen van de leden van de GroenLinks-fractie

De Europese Ombudsman heeft Frontex opgeroepen om een individuele klachtenprocedure in te stellen, zodat mensen Frontex kunnen aanspreken op mogelijke schendingen van fundamentele rechten. Tot nu toe heeft Frontex daar geen gehoor aan gegeven. Ondersteunt de Nederlandse regering de oproep van de Europese Ombudsman en zo ja, op welke wijze tracht ze te bewerkstelligen dat Frontex dat instelt?

Bij de afspraken in de JBZ-Raad over het aantal uit te nodigen vluchtelingen heeft Nederland opgegeven dat het 250 vluchtelingen uitnodigt. Vormt dit aantal een aanvulling op het jaarlijkse quotum dat Nederland hanteert bij het hervestigingsbeleid, of heeft de regering slechts opgegeven wat het al aan hervestiging doet?

In de kabinetsbrief met de visie op het asielbeleid stelt het kabinet voor om asielzoekers terug te sturen naar een veilig derde land omdat opvang in de regio dient plaats te vinden.¹ Erkent de regering dat een asielverzoek altijd in behandeling moet worden genomen, dat de asielzoeker altijd de mogelijkheid moet hebben om de veronderstelde veiligheid voor zijn individuele situatie te weerleggen, en dat er altijd de mogelijkheid van beroep is, met schorsende werking? Acht de

¹ Zie brief van 8 september 2015 inzake de Europese asielproblematiek. Tweede Kamer, 2014–2015, 19 637, nr. 2030.

datum 2 oktober 2015

ons kenmerk 157545.03u

blad 3

regering het proportioneel en logistiek zinvol om een asielzoeker na afloop van een asielprocedure alsnog te sturen naar een derde land om aldaar deze bescherming te genieten? Het derde land zal de asielzoeker moeten opnieuw moeten toelaten, is een van de voorwaarden. Waarop baseert de regering de verwachting dat een land dat al onevenredig veel vluchtelingen opvangt, een asielzoeker opnieuw zal toelaten uit een Europees land dat als uitgangspunt hanteert dat een asielzoeker wordt teruggestuurd naar de regio? Artikel 38 lid 2 sub a van Richtlijn 2013/32 stelt ook als voorwaarde dat er sprake is van een band van de asielzoeker met het derde land. Welke criteria hanteert de regering voor het vaststellen van een dergelijke band? Welke criteria hanteert de regering voor het vaststellen van effectieve bescherming, maar ook van voldoende toekomstperspectief om asielzoekers te kunnen terugsturen naar de regio?

De Commissie heeft een voorstel ingediend voor een structureel noodmechanisme, op basis van de verdelingscriteria die nu eenmalig zijn toegepast.² Achte de regering dit voorstel voldoende om de huidige verschillen in aantallen asielzoekers in de EU tegen te gaan? Het kabinetsplan zelf ging verder door voor te stellen om het aantal asielzoekers op structurele basis te verdelen. Brengt de regering dit plan ook daadwerkelijk in bij de onderhandelingen over de voorgestelde verordening van de Commissie? Hoe denken andere lidstaten over een meer structurele hervorming van het Dublin-systeem? Is het voornemen van de EU (zoals neergelegd in het Verdrag van Lissabon) om over te gaan tot de creatie van een uniforme status voor vluchtelingen nog onderwerp van bespreking, en wat is het standpunt van het kabinet hierover?

Het kabinet spreekt van een 'beperkte vorm van fase 2' van de EUNAVFOR-MED operatie, waarmee al begonnen zou kunnen worden zonder instemming van Libische autoriteiten of een Volkenrechtelijk mandaat. Wat houdt deze beperkte vorm in en om welke redenen zou deze beperkte vorm geen internationaalrechtelijke basis nodig hebben? De regering benadrukt dat de EU-instellingen in Libië in overeenstemming met het internationale recht en met het non-refoulementgebod handelen, en met het Handvest indien zij het Unierecht uitoefenen. Kan de regering duidelijk maken of hier sprake is van toepassing van Unierecht, nu EUNAFOR-MED op een Europeesrechtelijke basis opereert? Erkent de regering het risico dat het vernietigen van boten aan de Libische kust ertoe kan leiden dat vluchtelingen die in Libië niet veilig zijn, zich beperkt zien in de mogelijkheid om Libië te verlaten? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot het recht om een land te verlaten zoals bedoeld in artikel 12 lid 2 IVBPR en artikel 13 lid 2 VN Verklaring van de Rechten van de Mens? Volgens de regering houdt handelen in overeenstemming met het non-refoulement gebod niet per se in dat vluchtelingen naar EU gebied worden gebracht. Op welke wijze worden vluchtelingen ter plekke effectief beschermd tegen non-refoulement en wordt hen toegang tot asiel gegeven?

De verklaring van de EU-regeringsleiders naar aanleiding van de EU-top van 23 september spreekt niet van de noodzaak van hervestiging van vluchtelingen. Heeft de Nederlandse regering een voorstel ingediend voor een EU hervestigingsprogramma met een bindend aantal hervestigingsplaatsen voor elke lidstaat? Zo nee, waarom niet? Op welke wijze zal de regering zich inspannen voor een dergelijk programma met een significant aantal hervestigingsplaatsen? Welk aantal hervestigingsplaatsen acht de regering op dit moment noodzakelijk ten aanzien van de buurlanden van Syrië om aldaar de druk te verlichten? Achte de regering het wenselijk of zelfs

² Voorstel voor een verordening tot vaststelling van een crisisherplaatsingsmechanisme van de Europese Commissie, COM(2015)450. Zie ook het Edossier met nummer E150017 op www.europaport.nl.

datum 2 oktober 2015

ons kenmerk 157545.03u

blad 4

noodzakelijk om de mogelijkheid van het verstrekken van humanitaire visa aan te wenden voor bepaalde groepen vluchtelingen in de regio? Kan de regering de Kamer informeren of andere lidstaten humanitaire visa verstrekken in dit kader, en of dit gebruik onderwerp is van besprekingen binnen de Raad als mogelijke optie om een gevaarlijke en illegale overtocht te voorkomen, aldus vragen de leden van de GroenLinks-fractie.

Vragen van de leden van de SGP-fractie

De leden van de SGP-fractie vragen of de regering inzichtelijk kan maken hoe het zit met de financiële bijdrage van de EU aan de UNHCR in relatie tot de behoefte die de UNHCR heeft? Wat is de afgelopen jaren het aandeel van de EU in bedragen en procenten, vergeleken bij de VS? In hoeverre dragen de Golfstaten financieel bij?

Kan de regering inzichtelijk maken hoe het staat met de Europese inspanningen om uitgeprocedeerde asielzoekers zo snel mogelijk terug te laten keren, zo vragen de leden van de SGP-fractie. Keren deze migranten ook daadwerkelijk binnen afzienbare termijn terug? Wat zijn de cijfers?

De leden van de SGP-fractie informeren op welke manier de regering bevordert dat in Europa specifiek aandacht is voor de bijzonder kwetsbare positie van christenen in het Midden-Oosten. Sluit de regering zich aan bij de lidstaten die in aanvulling op het reguliere asielsysteem specifieke aandacht voor christenen hebben?

Op welke manier wordt gewaarborgd dat lidstaten die extra ondersteuning uit Europa krijgen om de vreemdelingenstroom in goede banen te leiden daadwerkelijk de regels naleven, bijvoorbeeld als het gaat om registratie, zo vragen de leden van de SGP-fractie.

De vaste commissie voor Immigratie & Asiel ziet de beantwoording van bovenstaande vragen graag tegemoet vóór de Algemene Politieke Beschouwingen, die op 13 oktober 2015 in de Eerste Kamer zullen plaatsvinden.

Hoogachtend,

Mr. G. Markuszower

Voorzitter van de vaste commissie voor Immigratie en Asiel / JBZ-Raad